

Mit hiszek a szerelemről (önteszt)

Mit hiszek a szerelemről (önteszt)	igaz	hamis
1. Hiszem, hogy lehetséges a „szerelem az első látásra”.		
2. Hiszem, hogy az igazi szerelmet könnyű megkülönböztetni a fellángolástól.		
3. Hiszem, hogy azok, akik őszintén szeretik egymást, nem veszekszenek és nem vitatkoznak.		
4. Hiszem, hogy Isten egy adott személyt választ mindenki számára, és egymáshoz irányít minket.		
5. Hiszem, hogy ha egy férfi és egy nő őszintén szereti egymást, akkor a nehézségek és a bajok csak kis mértékben vagy sehogy sem befolyásolják a kapcsolatukat.		
6. Hiszem, hogy az egyedül maradásnál még az is jobb, ha összeházasodok valakivel, akiről tudom, hogy nem az igazi.		
7. Hiszem, hogy a házasság előtti nemi kapcsolat nem káros, ha a pár kapcsolata tartalmaz.		
8. Hiszem, hogy ha egy pár őszintén szereti egymást, ez az állapot végleg fennmarad.		
9. Hiszem, hogy a rövid udvarlás (hat hónap vagy kevesebb) a legjobb.		
10. Hiszem, hogy a tizenévesek alkalmasabbak az őszinte szerelemre, mint az idősebbek.		

Jelölje meg a jónak tartott választ

Noha a válaszokat illetően nyilvánvalóan vannak véleménykülönbségek, nagy fontosságot tulajdonítok annak, amit én helyesnek érzek. Tulajdonképpen úgy vélem, hogy a szokványos házassági elhidegülések nagy része arra vezethető vissza, hogy a felek másképp értelmezik ezt a tíz pontot. A bonyodalom akkor kezdődik, amikor a fiú találkozik egy lánnyal, és az egész égbolt romantikus tűzijátékká válik. A lobogó tüzet villámlás és mennydörgés kíséri, és mekkora csapás, a két remegő hangú fiatal térdig az igazi szerelemben találja magát. Az adrenalin és még hatvannégy más hormon literszám zúdul a keringésükbe, és minden idegszál 220 volt feszültséggel telítődik. Ezután két pici kis fickó felrohan barátaink hátgerincén, és fejükben elharsogja a csodálatos üzenetet: "Ez az! Nem kell tovább keresni. Megtaláltam az igazit. Hurrá!"

Romantikus fiatal párunk számára ez egyszerűen túl csodálatos, hogy igaz legyen. Napi huszonnégy órán keresztül akarnak együtt lenni... sétálni az esőben, a kandalló mellett üldögelni, csókolózni, falni egymást, ölelkezni. Már akkor telítődnek érzelmekkel, ha csak a másakra gondolnak. Nem telik el sok idő, hogy a házasság gondolata felmerüljön. Kiválasztják az időpontot, kibérelnek a kápolnát, megállapodnak a lelkésszel, és megrendelik a virágokat. Elérkezik a nagy pillanat, az anya sírdogál, az apa vigyorog, megérkezik a féltékeny koszorúslányok és a bájos kis unokahúgok a virágokkal. A gyertyák égnek, és a menyasszony nővére két szép dalt próbál elénekelni, amibe belesül. Majd halkán elrebegik a fogadalmakat is, a gyűrűk felkerülnek a remegő ujjakra, és a lelkész megkéri a vőlegényt, csókolja meg új feleségét. Ezután az ifjú pár kétszer harminckét fog vacogása mellett végigrobog a vendégek között a többiek fogadására. Barátaik és a jókívánságok átadói megölelik és megcsókolják a menyasszonyt, szemükkel kacsintanak a vőlegénynek, eszik a borzasztó tortát, és követik az izzadságát törölgető fényképész utasításait. Végezetül az új házaspár konfetti és rizs

záporában kifut a templomból, és kezdetét veszi a nászút. Eddig a pontig a szép álom érintetlen marad, de a vágyak ideje éppen most jár le.

Az első éjszaka a motelban nemcsak hogy kevésbé izgalmas a vártnál, de komikus katasztrófába fordul. A feleség kimerült és ideges, a férj csak félig érzékeli a külvilágot, és egyfajta szerepet játszik. A szexet kezdettől fogva beárnyékolja az esetleges kudarc réme. A nászággal szembeni hatalmas várakozásaik kiábrándultsághoz, csalódáshoz és félelemhez vezetnek. Mivel a legtöbb emberi lény szinte betegesen vágyik arra, hogy szexuálisan kielégítő legyen, mindegyik partner hajlamos arra, hogy a másikat hibáztassa az orgazmusproblémáikért, ami végül a düh és a neheztelés érzetét viszi a kapcsolatukba.

Másnap délután három körül a férj tíz percre tűnődik a végzetes kérdés megválaszolásán: "Elkövettem valami végzetes hibát?" Csendes töprengése fokozza a feleség szorongását, és megjelennek a kiábrándultság csírái. Mindegyiknek túlságosan sok ideje van az új kapcsolat következményein elgondolkodni, és mindketten csapdába esettnek kezdik érezni magukat.

Az első vitájuk komolytalan; mennyit költsenek vacsorára a nászút harmadik estéjén. A feleség valami romantikus helyre szeretne menni, hogy az érzelmek jobban átjárják, miközben a férj inkább vacsorázna a McDonald's-nál. Az összetűzés mindössze néhány pillanatig tart, és bocsánatkérések követik, de egy-két élesebb szó is gazdát cserél, melyek lemetszik a szép álom törékeny szélét. A fiatalok hamarosan megtanulják, hogyan lehet komolyabban megsérteni a másikat.

Valahogy vége lesz a hatnapos utazásnak, és hazatérnek, hogy megteremtsék az otthont. És ekkor a világ kezd szilánkokra hullani és szétesni a szemük előtt. A következő összecsapás nagyobb és látványosabb, mint az első; a férj két órára elmegy otthonról, és a feleség felhívja a mamát. Az első évben végig az akaratok vívnak ádáz küzdelmet, mindketten a hatalomért és a vezető pozícióért szállnak síkra. És a kötélhúzás közepette a nő kibotorkál a szülészeti-nőgyógyászati rendelőből, a fülében visszhangzó szavakkal: Jó híreim vannak az ön számára, Mrs. Jones!" Ha bármi van a világon, amit Mrs. Jones nem akar ebben a pillanatban, ez a szülész-nőgyógyász "jó híre".

Innen a végső konfliktusig két kiábrándult, összekavart és mélységesen megsértett fiatal látunk, akik azon tűnődnek, hogyan alakulhatott ki ez az egész. Látunk egy picit, vakítóan szőke fiúcskát is, aki sosem fogja a biztonságos otthon előnyeit élvezni. Édesanyja fogja felnevelni, és mindig kíváncsi lesz arra, "Miért nem lakik velünk a papa?"

Az általam festett kép nyilvánvalóan nem tükrözi az összes fiatal házasságát, de túlságosan nagy részükre kiválóan illik. Amerikában a válási arány magasabb, mint a világ bármely más civilizált országában, és emelkedik. Kiábrándult fiatal párunk esetében mi történt a romantikus álmokkal? Hogyan fordulhatott az akkora lelkesedéssel induló kapcsolat ilyen gyorsan gyűlöletté és ellenségeskedéssé? Valószínűleg nem lehettek volna jobban egymásba habarodva, amikor összeházasodtak, de most döbbenet állnak szertefoszlott boldogságuk előtt. Miért nem volt tartós? Mások hogyan kerülhetik el ugyanezt a kellemetlen meglepetést?

Először is meg kell értenünk a romantikus szerelem igazi jelentését. Talán a tesztre adott válaszok segítenek ebben.

1. Hiszem, hogy lehetséges a "szerelem az első látásra".

Noha sok olvasó bizonyára nem ért velem egyet, a "meglátni és megszeretni" fizikai és érzelmi lehetetlenség. Miért? Mert a szerelem nem egyszerűen a romantikus izgalomnak valamely érzése; több mint a vágy, hogy megszerezzünk egy potenciális partnert; túlmeleg a felfokozott szexuális vonzalmon; több mint az izgalom, amit egy kíváncsi társadalmi díj elnyerése jelent. Ezek olyan érzelmek, amelyek elszabadulnak az első látásra, de ez nem maga a szerelem. Bárcsak az egész világ tudná ezt. Ezek az ideiglenes érzések abban különböznek a szerelemtől, hogy ráirányítják a reflektorfényt arra, aki érzi őket. "Mi történik velem?! Ez a legfantasztikusabb dolog, amelyet valaha tapasztaltam! Azt hiszem, szerelmes vagyok." Mint ahogy látják, ezek az érzelmek önzőek abban az értelemben, hogy saját magunknak kívánunk velük örömet szerezni. Nem sok közülük van az új szeretőhöz. Egy ilyen személy nem lett szerelmes a másikba: magába a szerelembe szeretett bele. És a kettő között hatalmas a különbség.

A tizenévesek zenéje azt bizonyítja, mennyire elvesztette fontosságát maga a szerelem. Egy halhatatlan szám bizonygatja: "Mielőtt a dal véget ért, tudtam már, a szerelem elért". Kíváncsi vagyok, az énekes holnap is ilyen biztos lesz-e a dologban. Egy másik dal vallomást

tesz: "Nem tudtam, hogy mit tegyek, azt suttogtam, szeretlek". Ez már igazából eljut hozzám. Annak a gondolata, hogy egy életre szóló elkötelezettséget lehet alapozni egy kis fellángolásra, enyhén szólva bizonytalan lábakon áll. A Partridge Family együttes pár éve csinált egy felvételt, mely szintén az igazi szerelem megértésének hiányát mutatja: "Szerelmesen ébredtem, azt álmodtam, ágyba bújtunk kettesben."

Látni lehet, hogy a szerelem ebben az értelemben nem több, mint egy álom - és körülbelül ennyire tartós. Végezetül a hatvanas évek egyik együttese, a The Doors viszi el az évszázad legérzékletlenebb zeneszámaért járó díjat. Címe: *Helló, szeretlek; Ne áruld el a nevedet!*

Tudták, hogy a romantikus vonzalomra alapozott házasság egészen új dolog az emberi kapcsolatokban? Körülbelül időszámításunk után 1200-ig a házasságokat a menyasszony és a vőlegény családja hozta össze, és senki se vizsgálta, hogy a jegyespár egymásba van-e habarodva. A romantikus szerelem gondolatát tulajdonképpen William Shakespeare népszerűsítette. Időnként azt kívánom, bár itt volna az avoni hattyú, hogy segítsen rendbe hozni a zúrt, amelyet ő indított el.

Az igazi szerelem az eddig leírtak ellentéte, a másik emberi lény iránt érzett legmélyebb érzelm kifejeződése; egy felfokozott tudata annak, mit igényel, és mire vágyik a partner: most és a jövőben is. Önzetlen, a másik javát tartja szem előtt. És higgyék el, barátaim, ezek nem olyan viselkedési formák, amelyek "első látásra" kialakulnak, mintha verembe esnének. Egy életre szóló szerelem alakult ki a feleségem iránt, de ez nem verembeesés volt. Fokozatosan alakult ki, és időbe telt. Régebről ismernem kellett, hogy megbarátkozzam személyiségének apró kis vonásaival, melyeket most annyira kedvelek. A megismerést, amelyből a szerelem fakadt, egyszerűen nem lehetett megszerezni egyetlen végigszórakozott estén egy zsúfolt teremben. Az ember nem szerethet egy ismeretlen tárgyat, függetlenül attól, hogy az milyen dekoratív, szexi vagy (házasuló) korban lévő.

2. Hiszem, hogy az igazi szerelmet könnyű megkülönböztetni a fellángolástól.

A válasz megint csak negatív. Egy romantikus kaland kezdetének vad száguldása magán viseli egy egész életre szóló utazás összes ismertetőjelét. Próbálnák csak megmagyarázni egy csillogó szemű tizenhat éves álmodozónak, hogy nem igazán szerelmes... hogy pusztán csak futó vonzalom, amit érez. Előkapja a gitárját, és elénekel egy dalt. "Fiatal szerelem, igaz szerelem, csupa igaz érzélem,..." Tudatja, hogy mit érez, és amit érez, az csodálatos. De inkább élvezné a hullámvasutat, mert annak látni a végét.

Egy tényt nem győzők eléggé hangsúlyozni: A másikba való belehabarodás lelkesültsége sosem maradandó. Csak időszakos. Ha azt gondolja, hogy annak a hegynek a csúcsán él majd évről évre, felejtse el. Mint ahogy a második fejezetben taglaltam, az érzelmek a hullám alsó és felső pontja között ciklikusan változnak, és mivel a romantikus izgalom is egy érzélem, ez is hullámoz. Tehát ha a szexuális érintkezés izgalmát igazi szerelemnek véli valaki, az illúzióvesztés, és a kiábrándulás máris az ajtón kopogtat.

Hány sebezhető fiatal pár lesz "igazán szerelmes" az első randevún és házasodik össze, mielőtt érzelmeik hintája átlendülne az első mélypontra. Majd egy reggel az édes érzés nélkül ébrednek, és arra a következtetésre jutnak, hogy a szerelem meghalt. Valójában azonban nem is élt sosem. Bolondná tette őket egy érzelmi tetőpont. Egyszer megpróbáltam elmagyarázni pszichológiai természetünknek ezt a hullámozását egy 100 fiatal házaspárból álló csoportnak, akiknek előadást tartottam. A beszélgetés szakaszában valaki megkérdezett egy fiatalembert a csoportban, miért nősült meg olyan korán, és ő ezt válaszolta: "Mert csak akkor hallottam erről a tekergőző vonalról, amikor már túl késő volt." Sajnos, ez igaz. Ez a tekergőző vonal már nem egy romantikus álmodozót csapdába ejtett.

A "tekergőző vonalat" az élet különböző mozzanatai mozgatják le-fel. Még akkor is, ha egy férfi és egy nő mélyen és őszintén szereti egymást, úgy találják, időnként túlfűtöttek az érzelmeik, míg máskor majdhogynem üresek. Mindazonáltal szerelmüket nem a mélypontok és a csúcsok határozzák meg, hanem azon az elkötelezettségen nyugszik, melyet az akaratukkal hoztak, amikor kimondták a boldogító igent. Ezt a gondolatot egy üdvözlőkártyán próbáltam kifejezni a feleségemnek körülbelül hat éve. Most itt is leírom.

Szeretett kis feleségem, Shirley számára nyolcadik házassági évfordulónk alkalmából. Bizonyos vagyok benne, hogy emlékszel sok olyan esetre a nyolc év alatt, amikor is a szerelem és rajongás hulláma átcsapott a mólón... azokra az időkre, amikor az egymás iránti érzelmeink szinte határtalanok voltak. Ez a fajta felfokozott érzés nem hívható elő csak úgy, gyakran valamilyen boldogság kísérelője. Éreztük, amikor az első kinevezésemet megkaptam. Éreztük, amikor a világ legdrágább gyereke hazajött a Huntington Kórház újszülött osztályáról. Éreztük, mikor a Dél-kaliforniai Egyetem nekem ítélte a doktori címet. Az érzelmek azonban furcsák. Ugyanezt a közelséget éreztük akkor is, amikor pont ellenkező hatású események történtek; amikor valami fenyegetett és egy katasztrófa lehetősége lépett be az életünkbe. Rendkívüli mértékben közel éreztük magunkat egymáshoz, amikor egy orvosi probléma azzal fenyegetett, hogy el kell halasztani házassági terveinket. Akkor is éreztük, amikor tavaly kórházban voltál. Igen erősen éreztem, amikor öntudatlan tested mellett térdeltem egy nagy autóbaleset után.

Megpróbálom a következőt kifejezni: a boldogság és a fenyegetés egyaránt ugyanazt a túlcorduló megbecsülést és vonzódást váltja ki szeretett kedvesünk iránt. Tény viszont, hogy életünk legnagyobb részét nem ezek a felfokozott érzések töltik ki. Hétköznapijaink a megszokott mederben folynak, nyugodt mindennapos események töltik ki. Ezekben a szakaszokban élvezem a csendes, tiszta szerelmet, amely valójában számos téren felülmúlja a perzselő érzelmeket. Talán nem forrong a felszín, de a mélyben lévő hatalmas energia a biztosítéka, hogy szerelmünk sohasem fog kihűlni. Ezen a nyolcadik évfordulón ez a szerelem fut. Ma a kitartó és nyugodt vonzódást érzem, amely egy elkötelezett szívből árad. Hozzád tartozom, és boldoggá akarlak tenni, jobban, mint valaha. A "kedvesed" akarok maradni.

Mikor az események érzelmileg egymáshoz sodornak minket, élvezzük az izgalmat és a romantikus gyönyört. Az élet olyan hétköznapijain, mint ez a mai, a szerelmem egészében megvan. Boldog évfordulót, csodálatos feleségem! Férfjed: Jim

Mondandóm lényege: "Hozzád tartozom." Láthatják, hogy Shirley iránti szerelmemet nem hánnya ide s tova a változások szele a körülmények és a környezeti befolyások hatására. Noha ingatag érzelmeim az egyik végletből a másikba csapnak, elkötelezettségem szilárdan a helyén marad. Úgy határoztam, hogy szeretni fogom a feleségem, és ezt a döntést egy megalkuvásra nem hajlandó akarat támogatja. "Betegségben és egészségben; gazdagabban vagy szegényebben; legyen jobb vagy rosszabb; mától fogva..." Az akaratnak ez az alapvető elkötelezettsége fájdalmasan hiányzik oly sok modern házasságból. Sokan mintha azt mondanák: Szeretlek, ameddig érzem a vonzásod... vagy amíg nem találok valakit, akinek jobb a külseje... vagy amíg előnyömre válik a kapcsolat folytatása. Előbb vagy utóbb ez az el nem kötelezett szerelem elpárolog.

Hogy lehet tehát az igazi szerelmet megkülönböztetni a pillanatnyi fellángolástól? Ha az érzés megbízhatatlan, hogyan tudja az ember felbecsülni akaratának elkötelezettségét? Erre a kérdésre csak egy válasz van: idő kell hozzá. A legjobb tanács, amelyet egy házasságot (vagy bármely más lényeges döntést) fontolgató párnak adhatok, a következő; ne hozzanak semmilyen életet formáló döntést gyorsan vagy ösztönszerűen, és ha kétségeik vannak, várjanak egy ideig. Ez nem rossz javaslat, mindegyikünk megfogadhatja.

3. Hiszem, hogy azok, akik őszintén szeretik egymást, nem veszekszenek és nem vitatkoznak.

Kétlem, hogy ez a harmadik pont tényleg választ igényel. Egy-két házassági konfliktus olyan természetes, mint a napkelte, még szerelmi házasságokban is. Azonban van különbség egészséges és egészségtelen összecsapás között, attól függően, hogyan bonyolítják le a nézeteltérést. Egy bizonytalan házasságban az ellenségeskedés általában közvetlenül a partner ellen irányul: "Soha semmit nem csinálsz jól. Miért is vettelek el? Fantasztikusan ügyetlen vagy, és napról napra olyan leszel, mint az anyád." Ezek a személyes megjegyzések az ember önbecsülésének közepébe találnak, és belső megrázkódtatást váltanak ki. Gyakran azt eredményezik, hogy a megsértett partner hasonló stílusban válaszoljon, visszavágjon mindazokkal a tiszteletlen és gyűlölettel teli megjegyzésekkel, amiket csak ki tud eszelni könnycseppekkel és káromkodásokkal fűszerezve. Ennek a belső viszálykodásnak az elismert célja fájdalmat okozni, és a szavak sosem merülnek feledésbe, még akkor sem, ha az indulat hevében hangzanak is el. Az nyilvánvaló, hogy az ilyen ádáz összecsapások rendkívül sokat

ártnak a házastársi kapcsolatnak. Az egészséges konfliktus azonban végig a köré a pont köré koncentrálódik, ami kiváltotta a nézeteltérést: "Gyorsabban költöd a pénzt, mint ahogy azt elő tudom teremteni." "Idegesít, ha nem mondd meg, hogy később jössz haza ebédelni." "Zavarba hoztál, amikor butának állítottál be az összejövetelen a múlt este." Ezek a viták is feszültek, és érzelmileg felkavarók, de sokkal kevesebb sebet ejtenek a másik fél lelkében. Egy egészséges pár kompromisszumokkal és megbeszéléssel átjuthat rajtuk úgy, hogy másnap reggel csak kevés repeszdarabot kell kioperálni.

A jó küzdőtechnika lehet a legfontosabb dolog, amit a friss házásoknak meg kell tanulniuk. Azok számára, akik sosem értik meg ezt igazán, rendszerint két választási lehetőség marad: (1) csendesen befelé fordítani a dühöt és megbántottságot, ahol gennyed és halmozódik az évek során, vagy (2) elsöpörni a társ személyiségét. A válóperes bíróságok sűrűn találkoznak mindkét esettel.

4. Hiszem, hogy Isten egy adott személyt választ mindenki számára, és egymáshoz irányít minket.

Egy fiatal férfi, akivel foglalkoztam, egyszer azt mondta, hogy az éjszaka közepén azzal az erős érzéssel ébredt, hogy Isten azt akarja, vegyen feleségül egy fiatal nőt, akivel csak néhányszor randevúzott. Az adott pillanatban még csak nem is jártak együtt, és alig ismerték egymást. A következő reggel felhívta a lányt, és továbbította az üzenetet, melyet állítólag Isten adott át neki az éjszaka. A lány úgy gondolta, hogy Istennel nem szabad ellenkeznie, és elfogadta az ajánlatot. Most hét éve házasság, és az esküvő óta élethalálharcot vívnak.

Bárki, aki úgy gondolja, Isten minden keresztyén számára sikeres házasságot biztosít, megrázkódtatás előtt áll. Ez nem azt jelenti, hogy nem érdekli a választott, vagy hogy nem válaszol, ha egy ilyen fontos kérdésben a segítségét kéri. Egy ilyen kritikus ügyben természetesen fontos az ő akarata, és én is többször konzultáltam vele, mielőtt megkértem a feleségem kezét. Nem hiszem azonban, hogy Isten minden híve számára természetes házasságközvetítő szolgálatot végez. Ítéltőképeséget, józan ész és döntési jogot adott számunkra, és elvárja, hogy éljünk is ezekkel a házassági ügyekben. Akik ezt másképp hiszik, valószínűleg gond nélkül lépnek házasságra úgy gondolván: Isten megakadályozta volna ezt a kapcsolatot, ha nem hagyná jóvá." Az ilyen önbizalommal teli embereknek csak azt mondhatom, "Legyen szerencsájuk!"

5. Hiszem, hogy ha egy férfi és egy nő őszintén szereti egymást, akkor a nehézségek és a bajok csak kis mértékben vagy sehogy sem befolyásolják a kapcsolatukat.

Az "igaz szerelem" fogalmának egy másik elterjedt téves értelmezése az, hogy feltétlenül úgy áll az élet viharaitól háborgó tengerben, mint a gibraltári szikla. Úgy tűnik, sok ember hiszi azt, hogy a szerelemnek törvényszerűen mindent le kell győznie. A Beatles együttes ezt az érzést még dalba is foglalta: "Ami kell az szerelem, szerelem, szerelem, ez minden, ami kell" (*All we need is love, love, love is all we need*). Sajnos, ennél egy kicsit több kell.

Munkám nagy része a Los Angeles-i gyermekkorház fejlődési osztályához köt. Számos genetikai és anyagcsereproblémával kerülünk szembe az év során, melyek nagy része a fiatal páciensek szellemi visszamaradottságával jár együtt. Egy ilyen diagnózisnak az érintett családokra gyakorolt érzelmi hatása néha szinte megsemmisítő. Az a bűntudat és kiábrándultság, hogy a házasság "sérült" gyermeket eredményezett, gyakran még egy stabil és szeretetteljes házasságban is éket ver a csüggedt anya és apa közé. Hasonló módon az anyagi nehézségek, a betegség, az üzleti problémák vagy a hosszas távollét gondja is meggyengíthetik a szerelmet.

Röviden tehát be kell látnunk, hogy a szerelmet a fájdalom és a trauma meggyengítheti, és az élet viharai megtépázzák.

6. Hiszem, hogy az egyedül maradásnál még az is jobb, ha összeházasodok valakivel, akiről tudom, hogy nem az igazi.

A válasz újra csak a hamis. Általánosságban megfogalmazva kevésbé fájdalmas a magány végét várva élni, mint egy rossz házasság érzelmi összecsapásaiba gabalyodva. Ennek ellenére az attól való félelem, hogy valaki "vénlány" (egy kifejezés, amelytől irtózom) marad, sok lányt arra kényszerít, hogy felugorjon az első vonatra, amely a házasság sínén robog

lefelé. Nagyon gyakran katasztrófa a végállomás, és csak akkor jönnek rá, hogy jegyük csak egy útra szól.

7.Hiszem, hogy a házasság előtti nemi kapcsolat nem káros, ha a pár kapcsolata tartalmas.

Ez a pont jelenti a romantikus szerelemről alkotott téveszmék közül a legveszélyesebbet az egyén és a nemzet szempontjából. Az elmúlt tizenöt év során tanúi voltunk a szexuális szabadosság elterjedésének és az erkölcs tragikus széthullásának. A szórakoztatóipar és a televízió egymást érő támadásaira reagálva kezd kialakulni az a hit, hogy a házasság előtti nemi élet értékes tapasztalat, a házasságon kívüli szexuális kapcsolat egészséges, a homoszexualitás elfogadható, a biszexualitás még jobb. Ezek a vélemények korunk szexuális butaságát tükrözik, mégis több millió amerikai hisz benne és vallja magáénak. Az egyetemisták körében nemrégiben végzett felmérés szerint 25 százalékuk lakott közös hálószobában a másik nem egy tagjával legalább három hónapon keresztül. A *Life Styles and Campus Communities* (Életstílus és egyetemi közösségek) magazin szerint a diákok 66 százaléka vallja azt, hogy a házasság előtti nemi kapcsolat elfogadható bármilyen két ember között, akik erre hajlandók, vagy "ha egy pár már randevúzott és nagyon sokat jelentenek egymás számára". Sosem tekintettem magam a végzet prófétájának, azt azonban elismerem, hogy megrémisztenek a statisztikai bizonyítékok.

Félelemmel telve és zaklatottan figyelem azokat a fejleményeket, melyekben társadalmunk és életstílusunk potenciális halálát látom.

Az emberiség már legalább ötven évszázada ösztönösen tudja, hogy a válogatás nélküli nemi kapcsolat mind egyéni, mind társadalmi fenyegetést jelent a fennmaradásra. Ezeknek az éveknek a bölcsességét feljegyezték. J.D.Unwin antropológus kimerítő tanulmányozásnak vetette alá azt a nyolcvannyalc civilizációt, mely a világ történelmében létezett. Mindegyik kultúra hasonló életciklust tükröz, mely a szexuális érintkezés szigorú szabályrendszerével kezdődik, és az egyéni indulat kifejezésének "szabadságával" zárul. Unwin írja, hogy igen gyorsan elenyészett mindegyik társadalom, mely szexuálisan engedékeny volt a tagjaival. Kivétel nem volt.

A bennünk lévő utódnemzési ösztön vajon miért függhet ennyire össze a kulturális fennmaradással? Ez azért van, mert egy népet összetartó energia természetében szexuális. A férfiak és nők közötti fizikai vonzerő hatására alapítanak az emberek családot, és fektetnek be energiákat annak fejlesztésébe. Ez az erő lelkesíti őket munkára, takarékoskodásra és fáradozásra, hogy biztosítsák családjuk fennmaradását. Ez a szexuális energia jelenti az ösztönzést egészséges gyerekek felnevelésére, és az értékek átörökítésére a következő generációra. Arra biztatja a férfit, hogy dolgozzon akkor, amikor inkább szórakozna. Arra biztatja a nőt, hogy takarékoskodjon, amikor inkább költené. Röviden, természetünk szexuális mivolta - ha kizárólag a családon belül bontakozik ki - olyan stabilitást és felelősségérzetet ad, amely másképp nem jönne létre. És ha egy nemzet több millió elkötelezett, felelősségteljes családi egységből áll, az egész társadalom stabil, felelősségteljes és rugalmas.

Ha a családon belüli szexuális energia az egészséges társadalom kulcsa, akkor annak szabadjára engedése potenciálisan katasztrófális. Pontosan az az erő zúzza szét a társadalmat, mely pedig képes lenne az embereket összetartani. Ezt a pontot talán az atomnyi család szexuális energiájának és egy pici atommag fizikai energiájának összevetésével lehet illusztrálni. Az elektromos erő mindegyik atomban fenntartja az elektronok, neutronok és protonok finom egyensúlyát. De ha ez az atom a szomszédos atomokkal együtt egy nukleáris hasadással részecskékre szakad (mint egy atombombában), a belső stabilitást biztosító energia hihetetlen erővel és pusztítással szabadul fel, joggal feltételezzük, hogy az összehasonlítás a család és az atom között nem pusztán véletlenszerű.

Ki tagadhatja, hogy egy társadalom súlyosan meggyengül, ha a férfiak és nők közötti szexuális vonzerő a családok millióiban válik a gyanú és intrika eszközévé... mikor egy nő sosem tudja, mit csinál az otthontól távol lévő férje... ha egy férj nem bízhat a távollevő feleségében... mikor a menyasszonyok fele terhes az oltár előtt... mikor mindegyik friss házaspár már számos partnerrel hált, elvesztve ezáltal a nászúgy varázsát... mikor mindenki azt csinál, amit akar, a lényeg, hogy azonnali érzelmi kielégülést eredményezzen. Sajnos egy erkölcsöt ily módon nélkülöző társadalom leginkább sújtott áldozata a sebezhető kisgyermek, aki hallja szülei ordítozását és vitatkozását; ingerültségük és csalódottságuk behatol az ő világába, és

otthonának bizonytalan volta otthagyja csúnya forradásait a fiatal személyiségen. Majd szemtanúja annak, hogy a szülők dühösen szétválnak, és búcsút int az apának, akit szeret, és akire szüksége van. Vagy talán meg kellene említeni a hajadon tizenévesek babáit, akikből évente több ezer születik, és akik nagy része sosem ismeri meg a meleg otthont. Vagy talán beszélünk kellene a nemi betegségekről, amelyek járványszerűen terjednek az amerikai ifjúság körében. Ez a szexuális forradalom árnyoldala, és fárasztó számomra mindig ennek a dicsőítését és megéneklését hallgatni. Isten világosan megtiltotta a felelőtlen szexuális viselkedést. Nem azért, hogy megfosszon minket az örömtől és a szórakozástól, hanem hogy megkíméljen a buja élet végzetes következményeitől. Azok az egyének és azok a nemzetek, akik úgy döntenek, hogy nem fogadják el Isten rendelkezéseit ebben a kérdésben, drága árat fizetnek meggondolatlanságukért. Az erről alkotott véleményem népszerűtlen lehet, de más nézeteimmel együtt hiszek benne.

8. Hiszem, hogy ha egy pár őszintén szereti egymást, ez az állapot végleg fennmarad.

A szerelem, még az őszinte szerelem is, törékeny dolog. Óvni és védeni kell, ha azt akarjuk, hogy fennmaradjon. A szerelem elmúlhat, ha a férj heti hét napot dolgozik... ha nincs idő romantikus együttlétekre... ha a férj és feleség elfelejti, hogyan kell beszélgetni egymással. Mint ahogy a Shirleyvel való házasságom első napjaiban tapasztaltam, a szerelmi kapcsolat megkophat a mindennapi problémákban. Teljes munkaidőben dolgoztam, és megpróbáltam befejezni a doktori disszertációm a Dél-kaliforniai Egyetemen. A feleségem tanított egy iskolában, és vezette kis háztartásunkat. Tisztán emlékszem az estére, amikor felismertem, mit tesz ez a feszített élet a kapcsolatunkkal. Még akkor is szeretttük egymást, de már régóta nem éreztük a melegség és a közelség érzését. Aznap este félretoltam a tankönyveimet, és elmentünk együtt sétálni. A következő szemeszterben nagyon kevés terhet vállaltam az iskolában, és elhalasztottam akadémiai terveimet, hogy megőrizzük azt, amit ennél többre értékeltem.

Hol áll az olvasó házassága az értékek hierarchiájában? A maradékot kapja a zsúfolt napi programból, vagy valami értékes dolog, amit meg kell őrizni? Meghalhat, ha nem vigyáznak rá.

9. Hiszem, hogy a rövid udvarlás (hat hónap vagy kevesebb) a legjobb.

Az erre a kérdésre adandó felelet benne van a fellángolással foglalkozó második pont válaszában. A rövid udvarlások ösztönszerű döntéseket kívánnak egy életre szóló elkötelezettségről, és ez enyhén szólva kockázatos dolog.

10. Hiszem, hogy a tizenévesek alkalmasabbak az őszinte szerelemre, mint az idősebbek.

Ha ez a pont igaz lenne, igencsak nehéz volna megmagyarázni, miért bomlik fel a tizenévesen kötött házasságok fele az első öt év alatt. Pont az ellenkezője igaz, az általam vázolt szerelem — önzetlen, a másik javát keresi, elkötelezett - kellő érettséget igényel. És az érettség a legtöbb tizenévesnél csak részlegesen van meg. A serdülőkor romantikája a felnőtté válás izgalmas része, de ritkán tesz eleget a mélyebb kapcsolat kritériumainak, ami a sikeres házasság előfeltétele.

Összegzés

A rövid kérdőív mind a tíz pontjára a hamis válasz a jó, mivel a pontok a romantikus szerelem jelentésének tíz leggyakoribb téves értelmezését tükrözik. Bárcsak lehetne ezt a tesztet használni alapként a házassági engedélyek kiadásához; a 9 vagy 10 pontot elérők kiváló minősítést kapnának, az 5-8 jó választ adóknak hat hónapot kellene várniuk a házasság előtt; a négy vagy kevesebb pontot teljesítőknak pedig az örökös nőtleniséget vagy hajadonságot javasolnák. Az olvasó melyik csoportba tartozna?